

комітету відповідної ради; пропозиції щодо структури і штатів виконавчих органів ради, апарату ради та її виконавчого комітету; призначає на посади та звільняє з посад керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад.

Водночас на сільського, селищного, міського голову покладено здійснення значних організаційно-розпорядчих функцій. У першу чергу, це пов'язано з тим, що він за посадою є спікером відповідної ради й очолює її виконавчий комітет. У межах даної функції голова організує роботу відповідної ради та її виконавчого комітету; забезпечує підготовку на розгляд ради проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку, цільових програм з інших питань самоврядування, місцевого бюджету та звіту про його виконання, рішень ради з інших питань, що належать до її відання; скликає сесії ради, вносить пропозиції та формує порядок денний сесій ради і головує на пленарних засіданнях ради; скликає загальні збори громадян за місцем проживання; здійснює керівництво апаратом ради та її виконавчого комітету; веде особистий прийом громадян; є розпорядником бюджетних, позабюджетних цільових (у тому числі валютних) коштів, використовує їх лише за призначенням, визначеним радою; забезпечує здійснення у межах наданих законом повноважень органів виконавчої влади на відповідній території, додержання Конституції та законів України, виконання актів Президента України та відповідних органів виконавчої влади; забезпечує виконання рішень місцевого референдуму, відповідної ради, її виконкому.

Значне місце у роботі сільського, селищного, міського голови займає й виконання контрольної функції, в межах якої він слідкує за законністю рішень та актів інших органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, а у випадках, коли зазначені органи обмежують права та інтереси територіальної громади, а також повноваження ради та її органів – звертається до суду щодо визнання їх незаконними; забезпечує на відповідній території додержання законодавства щодо розгляду звернень громадян та їх об'єднань тощо.

Аналіз повноважень сільського голови дає змогу визначити основні вимоги, яким має відповідати його діяльність: вона має бути чітко та вичерпно регламентована законодавством України, вона не може перетинатися з діяльністю інших органів та посадових осіб, зокрема з діяльністю ради або її виконавчого органу, дублюючи або підміняючи її; вона має бути спрямована на забезпечення всебічного розвитку

місцевості, задоволення матеріальних, духовних та інших потреб відповідної територіальної громади. Іншими словами, діяльність сільського голови має відповідати його призначенню бути гарантом законності та дбати про благоустрій території, добробут її населення.

**Петро ГЕВКО**

слухач магістратури за спеціальністю

«Адміністративний менеджмент»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту

та публічного управління Попович Т.М.)

### **УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКІСТЮ В ОРГАНІЗАЦІЇ**

В умовах ринкової економіки успішна діяльність підприємства можлива лише в тому випадку, коли вироблені нею продукція та (або) послуги: відповідають чітко визначеним потребам, середовищу застосування і призначення; мають необхідні споживчі властивості; відповідають діючим (прийнятим, погодженим) нормативним документам; відповідають чинному законодавству та іншим вимогам суспільства; пропонуються покупцеві за конкурентоспроможними цінами; обумовлюють одержання прибутку. Провідні фахівці в галузі якості давно встановили, що якість продукції на 95% залежить від якості організації процесів діяльності, і тільки на 5% залежить від інших причин [1]. Тому більшість провідних компаній в світі концентрують свої зусилля на підвищенні якості продукції через якісну організацію процесів діяльності.

Контроль якості продукції є невід'ємною частиною процесу управління якістю на виробництві. Він дозволяє визначити придатність і рівень якості продукції, можливість подальшого її використання. Контроль якості полягає у визначенні відповідності властивостей продукції встановленим стандартам якості та виявленні причин порушення такої відповідності.

Процес контролю якості включає об'єкти контролю, методи контролю, виконавців контролю, а також документацію на проведення контролю. Під методом контролю розуміють правила застосування певних принципів і засобів контролю. Метод контролю включає: технологію проведення контролю, контрольні ознаки, засоби контролю і точність контролю. Залежно від цілей контролю і стадій життєвого циклу продукції об'єктами контролю можуть бути:

– на стадії розробки продукції - конструкторська і технологічна

(технічна) документація; дослідні зразки продукції;

– на стадії виробництва продукції - сировина, матеріали, напівфабрикати і комплектуючі вироби, заготовки, готова продукція; технологічні процеси, режими і умови виробництва продукції; конструкторська, технологічна та експлуатаційна документація; правила, методи та засоби контролю продукції; технологічне обладнання, оснащення та інструмент;

– на етапі внутрівиробничого зберігання - умови зберігання продукції; упаковка і умови відвантаження і транспортування;

– на стадії експлуатації - технічний стан, умови та режими використання виробів, регламенти, технології експлуатаційного обслуговування.

Конкретна видова характеристика контролю розпочинається з опису завдань контролю. При цьому важливо виділити дві ознаки, які характеризують завдання контролю. По-перше, характер об'єкту, який визначає контроль. Суб'єкт може бути зовнішнім або внутрішнім по відношенню до об'єкту. По-друге, яким є завдання контролю – загальним чи конкретним. На основі характеристики завдань контролю виділяють лінійний, функціональний та операційний види контролю. Таким чином, тип контролю є узагальненою ознакою і об'ґрунтуванням для характеристики виду контролю.

В умовах сучасного виробництва контроль якості розглядається як система технічного контролю, і представляє собою сукупність засобів контролю, виконавців контрольних заходів, які взаємодіють за встановленими правилами і вимогами, які закладені у відповідній нормативній документації.

Типова організація системи технічного контролю базується на наступних принципах [4]:

– система технічного контролю є невід'ємною частиною виробничого процесу і розробляється одночасно з розробкою технологій з обов'язковою фіксацією в затверджених технологічних процесах;

– система технічного контролю розробляється на основі системного підходу, тобто застосування взаємопов'язаних між собою наукових, технічних, економічних та організаційних заходів, які охоплюють всі стадії від розробки до утилізації продукції і спрямованих на забезпечення якості продукції;

– органи системи технічного контролю незалежні від виробничого персоналу. Умовами виконання цього принципу є підтримка всіх розпоряджень керівництва;

– система технічного контролю повинна забезпечувати активний вплив на хід технологічного процесу, щоб виключати можливість отримання та повторення виробничого браку;

– вимоги нормативних документів, що регламентують рівень якості продукції, розглядається як норматив, що підлягає беззастережному виконанню усіма працівниками підприємства;

– ефективність системи технічного контролю забезпечується постійно діючою на підприємстві системою стимулювання за виконанням показників якості у вигляді матеріальних, адміністративних інших заходів.

Відхилення від вимог нормативно-технічної документації (стандарти, технічні умови) свідчать про зниження якості продукту і називаються дефектами. Дефекти можуть бути явними, прихованими, виправними і невиправними [2;3;5]. Відхилення якості продукції від заданих параметрів відбувається, як правило, в бік його погіршення і має загальні і часткові прояви. До загальних відхилень відносяться моральне зношення, фізичне і моральне старіння продукції, втрата первісних властивостей при експлуатації і зберіганні. Часткові відхилення від якості обумовлені зовнішніми факторами: порушеннями правил експлуатації, помилками розробників і виробників, збоями у виробничій дисципліні, дефектами устаткування і т. д. Нестійкість якості, обумовлена частковими відхиленнями від заданих параметрів, має випадковий характер. Поява відхилень можна очікувати тільки з певним ступенем імовірності.

Загалом, контроль якості процесом, спрямованим на забезпечення досягнення цілей в сфері якості організації за допомогою оцінювання та аналізу результатів її діяльності і внесення необхідних коректив у разі відхилення фактичних результатів від запланованих. Кількість і види процедур, які мають бути виконані, визначаються контролером самостійно з урахуванням специфіки діяльності підприємства.

#### *Література:*

1. Британский институт стандартов (BSI): [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.tqm.spb.ru/3\\_bsi.shtml](http://www.tqm.spb.ru/3_bsi.shtml)

2. Кахович Ю.О. Контроль якості продукції підприємства в умовах сучасної економіки / Ю.О. Кахович, К.С. Янко // Науковий вісник НГУ, – 2011. – № 1. – С.123-129.

3. Попович Т.М. Управление качеством: навч. пос. / Т.М. Попович – Тернопіль, Крок, 2013. – 320с

4. Сіменко І.В. Якість систем управління підприємствами: методологія, організація, практика: монографія / І.В. Сіменко. – Донецьк:

ДонНУЕТ, 2009. – 394 с.

5. Фейгенбаум А. Контроль якості продукції / А. Фейгенбаум – К.: Економіка, 1986. – 471с.

**Галина ГЛАДКА**

слухачка магістратури за спеціальністю  
«Державна служба»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту  
та публічного управління Богач Ю. А.)

### **МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ АДМІНІСТРАТИВНОГО РАЙОНУ**

Земельні потенціал України є одним із найвагоміших економічних активів держави, унікальним за своїми властивостями. Він забезпечують функціонування економіки та суспільства, є надійною основою соціально-економічного розвитку країни. Проте нинішнє його використання пов'язане із значними проблемами, які виникли через порушення економічної рівноваги і співвідношення між площами ріллі, природних угідь, лісових і водних ресурсів. Теперішній рівень використання земель в Україні настільки критичний, що подальша деградація потенціалу земельних ресурсів може мати катастрофічні наслідки.

Механізм управління земельними потенціалом – це сукупність взаємозв'язків між елементами системи управління, спрямованих на раціональне використання земельних ресурсів. Характер системи управління земельними потенціалом змінювався протягом кількох епох відповідно до економічної основи, цілей і критеріїв суспільного ладу. При будь-якому суспільному ладі управління виконувало дві функції: забезпечення загальнодержавних інтересів та інтересів окремих членів суспільства (або їх груп). Нові земельні відносини та умови господарювання сформували нову систему управління, основними характеристиками якої є: різкий перехід від адміністративно-планової до ринково- підприємницької моделі; розмежування функцій і суб'єктів державного й недержавного управління; розвиток процесів демократизації суспільних відносин; інтеграція України у світовий інформаційно-технологічний процес; об'єднання політико-суспільних і соціально-економічних процесів. Управління земельним потенціалом в ринкових умовах являє собою систему взаємопов'язаних економічних,

правових, організаційних, політичних та інших заходів, за допомогою яких держава впливає на інтереси різних учасників земельних відносин з метою організації раціонального використання земельних ресурсів та їх охорони. Організація управління землекористуванням – одне з найважливіших державних завдань.

Незважаючи на тривалість земельної реформи в Україні, використання та охорона земель залишаються необґрунтованими і нерациональними. Сьогодні не обробляють значну частку ріллі, а решту обробляють, часто нехтуючи елементарними правилами землеробства. Відсутні належні правова і матеріально-технічна бази для землевласників. Надії на покращення використання земель за рахунок іноземних інвесторів виявляються не виправданими, оскільки вже зараз багато з них господарюють лише заради власної вигоди, не думаючи про виснаженість українських земель.

З набуттям незалежності України великі надії поклалися на земельну реформу, яка була розпочата в 1991 році та основним завданням якої було проведення цілого комплексу інституційно-функціональних, економічних, соціальних, правових та інших заходів, спрямованих на формування нових за змістом і характером суспільних відносин, пов'язаних з використанням земель. Проте, незважаючи на численні законодавчі акти про прискорення земельної реформи, вона з самого початку почала “буксувати”. Саме це спонукало мене вивчити механізм управління земельним потенціалом на прикладі Козівського району.

На мою думку, однією з проблем у сфері землекористування України в цілому, та у Козівському районі зокрема – є неефективний розподіл наявного земельного фонду за цільовим призначенням, що призвело до надмірного антропогенного і техногенного навантаження на землю, а заодно й до погіршення якісного та екологічного стану ґрунтів. Доказом цього може бути низька урожайність основних сільськогосподарських культур, яка у 2–4 рази є нижчою, ніж у наших найближчих європейських сусідів [7].

Моніторингові дослідження засвідчують, що навіть у період незалежності України, як і в попередні роки, через грошову кризу недостатня увага приділялась збереженню та відтворенню родючості ґрунтів. На рівень використання земельного фонду негативно вплинуло необґрунтоване паювання малоземельних ділянок і створення невеликих за розміром приватних господарств, що призвело до порушення сівозмін з вилученням багаторічних і однорічних трав і заміною їх ріпаком,